

**סיכום הרצאת מר אהוד מוזס, מנהל מרכז המידע של ועידת התביעות
בפני האסיפה הכללית השנתית של העמותה, שהתקיימה ביום 19 במאי 2009**

ועידת התביעות הוקמה אחרי מלחמת העולם השנייה כדי לשאת ולתת עם ממשלת גרמניה בענין הפיצויים לניצולי השואה עבור נזקי המלחמה בשנים 1940 – 1945. ועידת התביעות לא הוקמה לשם ניהול כספים. התשלומים של ממשלת גרמניה נעשים בהתאם לחוקים הפדרליים Bundes Entschädigungs Gesetz של גרמניה משנים 1952 – 1956. גרמניה הגיעה להסכם עם מדינת ישראל על תשלום פיצויים (הסכם השילומים), וכן היא הגיעה להסכם עם רוב המדינות במערב אירופה (הסכם גלובלי). בהתאם להסכם עם הולנד משנת 1960, שולמו לניצולים Cadsu.

בשנת 1969 סגרה גרמניה את ענין תשלומי הפיצויים והיא מסרבת לפתוח את הענין מחדש.

בשנות השבעים והשמונים לא השתנה דבר בענין הפיצויים, תשלומי ה Wuv אינם תשלומים של ממשלת גרמניה אלא של ממשלת הולנד.

בשנים 1980 – 1990, עם נפילת מסך הברזל, הופיעו עשרות אלפי ניצולי השואה ממזרח אירופה שלא קיבלו כל פיצוי, ועידת התביעות, בתיווך ממשלת ארצות הברית חידשה את ההתייעצות עם ממשלת גרמניה ביחס לניצולים אלה, ובשנת 1992 הסכימה ממשלת גרמניה ליסד קרן - לא חוק - שינוהל על ידי ועידת התביעות. כל שנה הקרן מקבלת סכום מסוים עבור תשלומים לזכאים על פי קריטריונים שנקבעים על ידי ממשלת גרמניה.

סעיף 2 של הקרן קובע את הדרישות לזכאות של פיצויים:

- ששה חודשים שהיה במחנות
- שמונה עשר חודשים שהיה בגטו מוכר, אמסטרדם לא הוכר כגטו.
- יותר מאוחר ועידת התביעות הצליחה להרחיב את הזכאות עבור אלה שחיו במסתור או תחת שם בדוי במשך שמונה עשר חודשים.

תחילה ממשלת גרמניה הסכימה לקריטריונים הנ"ל רק עבור ניצולי השואה שחיו תחת מסך הברזל ולא לניצולים ממערב אירופה בנימוק שאלה כבר קיבלו פיצויים. כל שנה ניסתה ועידת התביעות לפתוח את הקרן גם עבור הניצולים מ מדינות המערב (כמו: אוסטריה, צרפת, בלגיה, הולנד, דנמרק).

רק בשנת 2003 הצליחה ועידת התביעות לשכנע את גרמניה לפתוח את הקרן סעיף 2 גם עבור ניצולים מהמערב בתנאי שהניצול היה אזרח המדינה במשך זמן המלחמה, ובתנאי שהניצול טרם קיבל פיצוי כלשהו, כמו Cadsu. היתה בעיה ביחס לניצולים שמקבלים Wuv. בשנים 2006 - 2007 סוכם שה Pur לא ינכה תשלומי סעיף 2 מה-Wuv. משנת 2007 ועידת התביעות אינה לוקחת בחשבון ההכנסה של הניצול את ה Wuv וכן לא את ההכנסות של בן או בת הזוג, כך הורחב החוג שיכול היה ליהנות מסעיף 2.

בשנת 2008 הסכימה גרמניה לכלול בין הזכאים של סעיף 2 הולנדים שהיו במחנות, אפילו שקיבלו בזמנו Cadsu.

עבור אלה שחיו במסתור במלחמה וקיבלו Cadsu עבור אבדן הורים ניתן היה לשכנע את ממשלת גרמניה שהפיצוי שהם קיבלו היה בקשר להורים ולא עבור סבלם העצמי, גרמניה הסכימה לתת גם להם ליהנות מסעיף 2.

אם ניצול קיבל Cadsu רק או גם עבור נשיאת טלאי צהוב, זה מונע ממנו ליהנות מסעיף 2, ועידת התביעות מקווה שתצליח להכליל גם אותם בחוג סעיף 2.

ניצולים שהיו ילדים צעירים או שנולדו מיד אחרי המלחמה, סבל הורים הוא גם סבלם והם כלולים בסעיף 2.

קרן הסיוע לתשלום חד-פעמי מיועד אך ורק לניצולים מאחורי מסך הברזל.

ניצול שזכאי ליהנות מסעיף 2, אינו יכול להוריש זכות זאת.

כאשר קבוצה חדשה של ניצולים מקבלת את האפשרות ליהנות מסעיף 2, ועידת התביעות עוברת על כל הבקשות הקודמות שנידחו ובודקת אם יש בכל זאת לכבד את הבקשה. אין צורך להגיש בקשה מחדש. לכן רצוי להגיש בקשה ליהנות מסעיף 2 אף שכרגע הבקשה כנראה תידחה.

חשוב להודיע לוועידת התביעות על כל שינוי כתובת.

לבסוף, ניצול שמקבל סעיף 2 מקבל ממשלת ישראל הנחות מסוימות ותשלום דמי חופשה של 2000 ₪, זה תשלום ישראלי וניתן אך ורק לניצולים אזרחי ישראל, שגרים בישראל.

עם שאלות אפשר לפנות למשרד ועידת התביעות, טלפון מספר 03 5194400.